

žita izvesti, se mora spomladna. Poleg pšenice in rži je važna tudi setev spomladnega ječmena, ki je za zmesni kruh prav dober. Če tudi nam spomladna setva krušnega žita nekaj pozneje zori, je vendarle še setev strniščne ajde po teh sadežih mogoča, zlasti po spomladnjem ječmenu.

Seveda se nam tudi pri tej setvi kažejo težave, katere bo treba na kak način premagati.

Največja težava se nam kaže v dobavi potrebnega semena. Iz zunanjih dežel bo težko kaj dobiti. Najbrže nič. Pa tudi iz domačih krajev bo težko spraviti potrebno semeno skupaj, deloma zaradi tega, ker se spomladnjega žita pri nas sploh manj prideluje (le po gotovih krajih), deloma pa zaradi tega, ker je vojnožitni prometni zavod že vse pokupil, kar je bilo razpoložnih zalog. To je velika škoda za naše žitno pridelovanje, na katero smo od dne do dne bolj navezani.

Na vsak način bi se moral c. kr. kmetijska družba, oziroma Gospodarska Zveza takoj pobrigit za to, da se dobi vse potrebno semeno spomladnjega žita, kolikor se ga da sploh še dobiti. Ravn tako se morajo pobrigit pa tudi vsi tisti gospodarji za nakup potrebnega semena, ki želijo sejati spomladno pšenico, spomladno rž ali pa spomladni ječmen. Najbolje bo, če se prizadeti gospodarji obračajo na svoja županstva zaradi dobave potrebnega semena in da posredujejo županstva ves ta nakup.

Najtežje bo dobiti spomladno pšenico, ker je pri nas bolj izjemoma pridelujejo. Gledete je pripomniti, da jo moramo sejati v prvi spomladi, da bo imela zadostni vlage za svoj razvoj. Spomladne rži se bo dalo še kaj dobiti, ker se pri nas v hribskih krajih rada prideluje. Tudi za rž velja zgojnja setev. Važen je v takih slučajih pa tudi spomladni ječmen, ki se pri nas tuintam seje in od katerega bi se moralo dalo dobiti tudi še nekaj semena.

Na vsak način je naša naloga, da skrbimo že sedaj za spomladno setev in da storimo v tem oziru vse, kar je mogoče. Le na ta način si zamoremo zagotoviti zadosten pridelek krušnega žita v nastopajočem letu.

Rohrman.

Kmečki kruh -- pod mizo.

Piše se nam:

V pondeljek dne 11. vinotoka 1915, kmalu po 9. uri zjutraj je prišlo v »Z.« gostilno v Ptuj s košarico v roki kakih 14 ali 15 let staro, čedno oblečeno kmečko dekle k malu južini. Povzilo je skledico neke juhe z mesom in zraven pilo četrtni l. vina. Pri tej priliki sem jaz, tujec v ptujskem mestu, sedeč ob drugi mizi, opazil, da je dekle vsakikrat, kadar je došla natakarica v sobo, skrilo domač kmečki kruh na svoje krilo pod mizo; ko je pa natakarica odsla, položilo je isti kruh zopet pred se na mizo in to ponovilo večkrat.

Mene je tako skrivanje poštenega kmečkega kruha v sedanjem vojnem času hudo pogrelo. Moj Bog, sem si mislil, če naš vsakdanji črn kruh tudi še zdaj nima veljave po gostilnah, da se mora skrivati pod mizo, kedaj pa ga bo sploh imel? Najraje bi bil dekle poštano okregal, a premisil sem si ter sklenil ga o priliki naznaniti Tebi, cenj. »Slov. G.«, ki si vrl zagovornik in branitelj kmečkih pravic in koristi, da Ti zakličeš 25.000krat na ves glas, ki se bo slišal širom slov. domovine: »Hoj, dekle, tako pa ne! Črn kmečki kruh na in ne pod mizo, in če je tudi stokrat v mestni gostilni! Ne sramuj se ga, ampak spoštuj ga in ponosna in vesela bodi, da ga imaš! Na stotočje je ljudi, ki bi ga radi imeli, pa ga nimajo. Časi, ko je bil preprost človek od sebičnih preobrestnikov zasramovan zaradi tega, da je vzel griljav domačega kruha, mesa i. dr. seboj na daljno pot, so minili ter se ne bodo več vrnili. Dandanes smo prepričani vsi, da brez vsakdanjega kruha ni vojske, ni zmage, ne domovine. Sedaj v marsikateri trgovini ali gostilni za gotov denar ne dobiš kruha, ne belega, ne črnega; navsezadnje pa je denar, če moreš! Kmečke stopinje, kmečki žulji rešujejo našo ljubo Avstrijo iz nastavljenih jih pasti, v kateri bi naj mi vti, izgladani do smerti, obnemogli. Da se to ne bo zgodilo, k temu pripomagaj tudi okregano kmečko dekle, ti, z najpridnejšim delom na rodni grudi domači, kjer poleti vsakdanji kruhek zori!«

A. Starina.

Nove vladne odredbe na na gospodarskem polju.

Nove cene za moko. Štajersko namestništvo razglaša: Notranje ministrstvo je izdalo za vojnožitno-prometni zavod nove predpise glede na zmletje žita ter določilo nove cene za oddajo moke na debelo.

Te cene za oddajo moke na debelo znašajo za meterski stot, in sicer od mlina, oziroma od zadnje železniške postaje kupea, za pšenični zdrob in pšenično moko za peko 110 K, za moko za kuho štev. 1 90 K, za štev. 2 75 K in za krušno moko 47 K za meterski stot. Na podlagi teh cen, ki so mnogo višje, kakor so bile dosedanje cene za moko, je določilo namestništvo cene za moko pri prodaji na drobno. Te cene so različne, in sicer so drugačne za občine, ki se nahajajo ob kaki železniški postaji, za občine, ki niso oddaljene več kakor 3 km od kake železniške postaje, ter končno za vse druge občine na deželi. Za občine, ki se nahajajo ob kaki železniški postaji, ali ki so oddaljene od kake železniške postaje 3 km, so določene cene za nadrobno prodajo moke sledete: za pšenični zdrob in za pšenično moko za peko 1 kg K 1.20, za moko za kuho štev. 1 99 v, štev. 2 84 v in za krušno moko 1 kg 55 v. Za občine, ki so oddaljene od kake železniške postaje več kakor 3 km in ne več kakor 10 km, so določene cene pri prodaji moke na drobno sledete: za pšenični zdrob in za pšenično moko za peko 1 kg K 1.21, za moko za kuho štev. 1 1 K, štev. 2 85 v in za krušno moko 56 v. Za vse občine, ki so oddaljene od kake železniške postaje več kakor 10 km, so pa cene sledete: Za pšenični zdrob in za pšenično belo moko za peko 1 kg K 1.23, za pšenično moko za kuho štev. 1 K 1.02, štev. 2 87 v in za krušno moko 1 kg 58 v. Pripomniti je, da v te cene ni všet užitinski davek.

Novi predpisi za zmletev žita. Notranje ministrstvo je izdalo glede na zmletev žita vojnožitno-prometnemu zavodu sledete nove predpise: Iz pšenice se sme izmleti 3% pšeničnega zdrova, 15% nove vrste pšenične moke za kuho, in sicer štev. 2, potem 64% krušne moke in 15odstotkov otrobov. Dosedaj je znala izmletek 78%, odslej naprej bi pa znašal 82%.

Najvišje cene za petrolej. Z 2. januarjem so stopile v veljavo najvišje cene za petrolej v prodaji na drobno, ki so v raznih krajih različne, in sicer z ozirom na oddaljenost posameznih občin od železniških postaj, oziroma mest. Nekaka temeljna najvišja cena za spodnještajerske okraje je 50 v za 1 liter ali 61 v za 1 kg petroleja. Za mariborski okraj velja 50 v, oziroma 61 v kot temeljna cena. Z ozirom na razne stroške pri prevažanju od železnice je za večino občin določeno 51 v, oziroma 62 v, za najbolj oddaljene občine 52 v, oziroma 63 v. V ptujskem okraju je temeljna cena 51 v, oziroma 72 v, za bližnje občine 52 v, oziroma 63 v, za najbolj oddaljene 54 v, oziroma 65 v. Za ormoški sodni okraj 51 v, oziroma 62 v (za Ormož, Hardeč, Obriž in Središče), za ostale občine 53 v, oziroma 64 v. Za rogaški sodni okraj 52 v, oziroma 63 v (za Rogatec, za Slatino in okolico in za Kostrivnico), za vse druge občine 54 v, oziroma 65 v. Te najvišje cene se morajo v prodajalnah na vidnem mestu javno razglasiti.

Oddaja kovinskega orodja. Ministrstvo je dne 29. decembra glede oddaje kovinskih predmetov in orodja sledete odredilo: 1. Izdelovalci in trgovci morajo od svojih zalog za sedaj oddati samo eno tretjino kovinastih predmetov, ki jih imajo v zalogi. 2. Lastniki gostiln in točilnic, pekarij in slastičarn, nadalje društva, ki imajo gostilne in točilnice — izvzeti so zavodi, ki imajo izrecni dobodelni nomen — morajo za sedaj oddati samo polovico kovinastih predmetov in orodja, ki jih imajo v svoji posesti. Taki predmeti so: Kuhinjska posoda in navadna bakrena, ali z drugimi kovinami prevlečena posoda, ki se rabi pri kosilih, posoda iz čistega nikla, možnarji, tolkači, navadni svečniki — izvzeti so svečniki iz pločevine — gladičniki iz medenine, posoda in kotli iz bakra in medenine, ki se rabijo za vkuhanje sadja in zelenjave, vratca ali plošče pri pečeh in štedilnikih, ki so napravljena iz bakra, medenine, brona ali tombaka, uteži iz medenine od teže pol kg in naprej. Predmete iz drugih tvarin, ki so na tanko prevlečeni z bakrom, medenino, bronom, tombakom ali niklom, ni treba oddati. Tretjina ali polovica oddaji podvrženih kovin se izračuni tako, da se pri tehtanju vzame v poštev ali v račun tudi ona množina kovin, ki jo je dotočnik že ali brezplačno ali za gotov denar oddal osrednji delniški družbi za kovine ali posebnim za nakup kovinskih predmetov pooblaščenim osebam ali trgovinam. Od skupne teže se torej potem odšteje ena tretjina ali polovica. Če imaš n. pr. sedaj v zalogi 150 kg kovinastih predmetov, oddal pa si jih že poprej prostovoljno 60 kg, ti ni treba — če si trgovec ali izdelovalec — sedaj oddati več kot 10 kg; če pa si gostilničar, moraš po gornjem računu oddati še 45 kg svoje posode ali predmetov, t. j. 60 in 45 je 105 kg. Kedaj morajo izdelovalci, trgovci in gostilničari oddati zahtevane predmete, bo določilo okrajno glavarstvo. Druge osebe, t. j. zasebniki, posestniki i. t. d., ki bi morali že do 30. decembra oddati svoje kovinaste predmete, še lahko tudi po tem roku to storijo in jih prostovoljno prodajo osrednji delniški družbi za kovine na Dunaju ali pa njenim pooblaščencem.

Če komu ni popolnoma jasno, katere predmete svojega gospodarstva bi naj oddal, naj se obrne do okrajnega glavarstva.

Rusko bojišče.

Lansko leto so Rusi v sedanjem času gospodarili v Karpatih, kjer so pozneje tudi izkravaveli. Na tisoče russkih vojakov spi v karpatih šumah večno spanje. Karpati so bili pogeni ruske armade. Daleč, več sto kilometrov, so morali Rusi vsled svojih karpatih porazov premakniti svojo bojno črto nazaj na svoje ozemlje. Edino ozek pas gališke zemlje izhodno od reke Strypi in severno od Dnjestra še ima russka armada v svoji oblasti. Celo jesen si Rusi ni upal napadati. Zbiral je na tihem sveže čete, in pošiljal proti naši meji. In sedaj, ko je napočela na severnem bojišču ostra zima, se je russki medved vzdramil in se skobacal iz svojega dobro zavarovanega brloga v Besarabiji in Voliniji ter je začel ob koncu meseča decembra 1915 napadati naše postojanke ob besarabsko-bukovinski meji in zadnje dni tudi v izhodni Galiciji, ob Dnjestru in Strypi.

Ob Novem letu so bili napadi Rusov ob Strypi izredno srditi, boji pa silno krvavi. Posebno pri mestu Bučac (severozahodno od Stanislava) ter pri Burkanovu (severno od Bučaca) napadajo Rusi z veliko silo. Dosedaj so ostale te naše postojanke, kakor tudi one ob besarabski meji, kljub večdnevnim russkim navalom v naših rokah. Rusi so si zaman razbijali svoje glave ob trdnih naših vrstah. Več stotin Russov je obležalo mrtvih pred našimi žičnatimi ograjami, čez 3000 pa so jih naši v zadnjem tednu ujeli.

Nekatera poročila pravijo, da je Rus zbral sedaj proti avstrijski bojni črti novo dvamilijonsko armado. Potem takem bi bilo pričakovati na severu še hudi bojev.

Hudi boji v izhodni Galiciji, in ob besarabski meji.

Poročila z bojišča.

Dne 30. decembra.

Boji v izhodni Galiciji se razširjajo in postajajo hujši. Včeraj (29. dec.) sovražnik ni napadal samo besarabske fronte, marveč tudi naše postojanke izhodno od dolnje in srednje Strype. Njegovo prodiranje se je razbilo večinoma že v ognju naših baterij. Kjer se to ni zgodilo, so se razbile russke napadalne čete v našem infanterijskem ognju in v ognju strojnih pušk. Na najsevernejšem delu svojega včerajnjega bojišča pred obmostjem v Burkanovu je pustil sovražnik 900 mrtvih in težko ranjenih. Tu so se udali 3 praporščaki in 870 mož. Skupno število 29. dec. v izhodni Galiciji ujetih je preko 1200 mož.

Dne 31. decembra.

Predozemlje naše fronte ob Strypi je bilo med Bučacem in Višnjovskim, tudi včeraj (30. dec.) sovražnik ni napadal samo besarabske fronte, marveč tudi naše postojanke izhodno od dolnje in srednje Strype. Njegovo prodiranje se je razbilo večinoma že v ognju naših baterij. Kjer se to ni zgodilo, so se razbile russke napadalne čete v našem infanterijskem ognju in v ognju strojnih pušk. Na najsevernejšem delu svojega včerajnjega bojišča pred obmostjem v Burkanovu je pustil sovražnik 900 mrtvih in težko ranjenih. Tu so se udali 3 praporščaki in 870 mož. Skupno število 29. dec. v izhodni Galiciji ujetih je preko 1200 mož.

Dne 1. januarja 1916.

Bitka v izhodni Galiciji se nadaljuje z nemanjšano silo. Težišča teh bojev se je včeraj dne 31. decembra nahajalo ob srednjem in spodnjem toku reke Strype.

Že v prvih popoldanskih urah se je pričelo na ozemlju severno-izhodno od Bučaca živahno obstrelevanje mnogoštevilne ruske artillerije, ki je trajalo notri do večera. Nato je začel sovražnik napadati. Sovražne čete so prodirale mestoma v gostih napadnih vrstah štiri do petkrat notri do naših žičnih ovir, toda bile so vsakokrat pod velikan-

skimi izgubami odbite. Po noči se je umaknil sovražnik, pustivši na bojišču na stotine mrtvih in težko ranjenih, nazaj v svoje 600 do 1000 koračkov oddaljene postojanke.

Istotako so bili odbiti vsi ruski napadi pri Jaslovicah južno od Bučaca ter pri Usijakovu ob Dnjestru.

Na besarabski bojni črti je bilo na Silvestrovo razmeroma mirno.

Dne 2. januarja.

Sovražnik je sedaj zopet pričel svojo ofenzivo tudi proti besarabski bojni črti armade generala Pflanzer-Baltina. Ko je že v noči na novo leto dvakrat in na novega leta dan predpoldne i totako dvakrat brezuspešno poskušal udredi v naše postojanke, je ob 1. uri popoldne zopet vnovič hudo napadal utrdbi pri Toporocu; napad je pa bil od hrabrih braniteljev v bojnem metežu odbit. Dve uri pozneje je prodirač na cmenjenem prostoru šest ruskih polkov, ki so pabili večinoma zopet odbiti. Le na ozemlju enega bataljona še boj na Novega leta dan ni bil zaključen. I gube sovražnika ob besarabski bojni črti so izvanredno velike.

Našo bojno črto ob Strypi severno-izhodno od Bučaca je sovražnik na Novega leta zjutraj zopet napadel. Napad se je izjavil ravnotako, kakor ruski sunek proti nasipimi severno-izhodno od Burkanova.

Število v zadnjem tednu ujetih Rusov v izhodni Galiciji znaša 3000 mož.

Dne 3. jan.

Tudi včeraj dne 2. januarja so se vršili ob besarabski bojni črti celi dan srditi boji. Sovražnik je storil vse, da bi predrl naše črte na ozemlju Toporovca. Vse poskuse predreti je izjavil hrabri odpor naših junaskejih čet. Število ujetih Rusov znaša 3 častnike in 850 mož.

Ob izlivu reke Seret, ob spodnji Strypi, ob potoku Kormin ter ob reki Styr so bili odbiti po samezni ruski sunki.

Zakaj Rusi napadajo?

Mnogi nepristranski vojni strokovnjaki, ki dobro poznajo težaven položaj ruske armade — veliko pomanjkanje častnikov in dobrega moštva — pravijo, da Rusi skoro gotovo nimajo namena začeti z novo veliko ofenzivo proti nam. K zadnjim napadom na našo fronto so jih najbrž prisili Angleži in Francuzi in tudi Italijani, da bi vsled ruskih napadov v Galiciji in Bukovini bilo naše armadno vodstvo prisiljeno, odtegniti nekaj svojih čet iz balkanskega in Italijanskega bojišča, kjer našim sovražnikom precej slaba prede. Mi smo ob Strypi, Dnjestru in sploh na celih ruskih bojni črti močno utrjeni in se nam torej ruskih navalov ni treba posebno brati.

Kako je bilo ob Dnjestru.

Slovenski vojak Ivan Zupan, doma iz Dobrovla pri Marija Nazaretu, piše svoji mamicu, sestri in bratu:

Dragi mi domači! Prosili ste me, naj vam opisem kakšen dogodek iz vojaškega življenja. Opisal vam bom nek dogodek, ki sem ga doživel ob Dnestrju blizu besarabske meje. Bilo je neki večer, precej že po solnčnem zahodu. Jaz in trije drugi korenjaki smo bili odrbani za patruljo. Mislim sem si: salamski ruski medved, če se srečava, se tvoja dala, da se bodo kar iskre kresale. Ta večer sem imel povsod smolo. Že ko smo prišli iz našega strelskega jarka do žične ograje in smo lezli tam skozi, sem se jaz tako opraskal po rôkah, da sem nevoljen malo porrentečil, a na to sem kmalu pozabil, ko smo šli dalje. Koračil sem naprej, oni trije korenjaki pa za menoj. Nekaj časa je šlo dobro. Toda kaj pa je to? Naenkrat mi je zmanjkal fal pod nogami. Na moje veliko začudenje sem se valil po grožnji strmini dol naranost proti Dnjestru, ki teče spodaj. Nekaj časa je bila glava navzdol, nekaj časa pa noge. Seveda ser se kmalu načeličal te vožnje. Zagrabil sem se za grm, ki je bil k sreči na tistem kraju in sem se takoj srečno ustavil. Ko bi ne bilo tistega grma, pa bi se bil pečjal v Dnestr kopat, kar bi pa ne bilo posebno prijetno, zakaj brila je mrzla burja, pa tudi prav varno bi ne bilo, kajti Dnestr je velikanska reka, kakor pet Savinja. Tovariši so se mi smeiali na vso moč, ko sem po bregu prikobacal nazaj na vrh. In hajdi, pa smo koračili dalje. Kar naenkrat smo naleteli na rusko patruljo. Mi smo je prej zapazili in smo začeli streljati, a tudi Moskali nam niso ostali dolžni. Pa smo se dali! Drug drugega smo spravljali na drugi svet. Ostali štirje Rusi pa so jo urnih krač pobrisali, mi korenjaki pa smo se živi vrnili v strelski jarek. Tudi jaz sem pozneje parkrat tako bezhal pred Moskali, da so mi kar pete žvižgale, pa sem jim le ušel, četudi smo bili zelo blizu skupaj.

Rusi so sami velikokrat rekli, da Avstrija ni mogče ujeti, če ga že za tornistro drži, pa jo Rusu v roki pusti, sam pa uide. Jaz jim tudi fornistre nisem pustil, bi je bilo škoda.

Ne dolgo po tem dogodku smo se poslovili od Dnjestra, pa smo šli nad Lahe. Italijani streljajo kar kar blazni, ali njih infanterija je pa plašljiva, kakor zači. Tri dni pozneje, ko smo se pripeljali na laško bojišče, sem bil ranjen od italijanskega šrapnela v nogu. Bil je to grozen dan, kakor v peku. Najprej je priletela granata in me je tako zasula, da sem se komaj iz prsti izkopal in potem je priletel šrapnel in se razpočil ravno nad mojo glavo in me ranil v desno nogo. Sama Mati božja me je varovala smrti. In tega dneva ne pozabim nikoli, če še tudi živim stol.

Grobovi naših junakov.

Podlovec Martin Žabota, doma iz Slamnjaka pri Ljutomeru, piše svoji ženi:

Ker nam Rusi ne dajo miru ne po noči, ne po dnevu, smo jih tako zdelali, da leži pred našimi postojankami nekaj stotin mrtvih ruskih vojakov. Zdaj mirujejo, ker so sprevideli, da se s slovenskimi lovci ni dobro igратi. Kako hrabro se bori naši lovski bataljon, je najboljši dokaz dejstvo, da je bilo zadnji mesec zopet nad 40 hrabrostnih svetinj razdeljenih med slovenske junake. In z nami se je bojeval tudi junasčki bosensko-hercegovski pešpolk Štev. ..

Ne dačeč od nas in od naših postojank je mesto naših padlih junakov. Majhna in tih dolinica; ob robu veliki križ iz brezovega lesa. Na desno in levo se vrstijo grobovi junakov, osem po številu. Vsi ti grobovi so lepo urejeni, ob vsakem je nagrobeni križ z lepim napisom. Na vsakem grobu so povezni eni piški šrapnelov in v njih cvetlice. Zemlja okrog grobov je posuta z belim peskom, pokopališče je ograjeno z brezovim lesom. V kotih so nasajene smrečice. Bele stopnice vodijo k vratom, nashi katerimi je pisano na levi strani: „Padli lovci“, na desni pa napis: „Počivajte v miru, junaki! Bili ste hrabri in zvesti do smrti!“ Tako spijo naši padli junaki in bratje venci sen. Smrt jih je pokosila v cvetju let, ko so vršili najvišjo domovinsko dolžnost. Lepa in častna je smrt junaka na bojišču! — Martin Žabota, podlovec.

Italijansko bojišče.

Z italijanskega bojišča razglaša naš generalni štab: da se ni zgodilo nič posebnega.

Ob Novem letu sta si francoski predsednik Poincare in italijanski kralj želela, da bi bila njih domovina velika in njih armada slavna.

Italijanska gosposka in poslanska zbornica sta poslali svoje zastopnike v glavni stan, da voščijo kralju Novo leto. Kralj jim je odgovoril, da se ne vrne prej domov v Rim, dokler ne postane zmagovalec. Bo pač moral v glavnem stanu počakati svojo smrt, verolomni Emanuele.

Pri Milanu in Ferari so zopet trčili vlaki skupaj, pri čemur je bilo ranjenih 25 oseb.

Slovenski fantje in možje stojimo kakor skala.

Slovenski fantje pešpolka Štev. 47 nam pišejo z južnega bojišča:

Ljubi mi domači! Vprašate me, kako sem obhajal Božične praznike. Naznjam Vam, da sem jih obhajal v strelskej jarkih, pred sovražnim polentartjem. Ravno ob polnočni uri, ko smo se spominjali rojstva Gospodovega, nas je napadel sovražnik s hudo silo. Vendar smo ga z božjo pomočjo dobro naklešteli in pregnali od naših postojank. Mi slovensko-štajerski fantje in možje, ki stojimo tukaj kakor skala za domovino in presvitlega nam cesarja, smo mu dali zobat jeklenih črešenj, da se je moral vrniti s krvavimi glavami. Veseli nas tudi, če dobimo slovenske časnike na bojno polje, ker s tem si delamo tu kratki čas.

Mnogo srčnih pozdravov vsem domačim in čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“, ter srečno in veselo svidenje, če ne tukaj na zemlji, potem pa nad zvezdami. Franc Žižek od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Ignac Urbanija od Sv. Urbana pri Ptaju; Ignac Murko od Sv. Lenarta v Slov. gorici; Ludovik Pšeničnik, poddesetnik, od Sv. Marjete ob Pesnici; Anton Tišler od St. Ilja v Slov. gor.; M. Harb od Sv. Marjete ob Pesnici; Jožef Fluher od Sv. Barbare v Slov. gor.; Alojzij Požgan od St. Janeža na Dravskem polju.

Po seštih mescih.

Ivan Šepetauc z Bilejskega nam piše:

Te dni mine šest mesecov, kar nam je laški zabitnež napovedal vojsko. Naša armada stoji kakor živ zid nepremakljivo na svojih postojankah. Izdajalec se vedno zaganja v nas, a se vrača le s potrtnimi rebri nazaj. Dne 23. listopada smo imeli pripravljenih za Laha več zabojev ročnih in puškinih gra-

nat. Bili smo čisto brez skrbi v našem kritju, ko ja vi naenkrat straža, da Lah koraka proti našemu bregu. Menda bi rad imel daljši razgled na morje. G. narednik Zaveršnik je takoj vse pripravil za lov na kosmate polentarske glave. Pa lahko je bilo prijetno gledati, ko je marsikateri strahopete strepelat za kamonom. To je bila prav prijazna igra, kakor v kinogledališču v Ljubljani, samo malo bolj krvavo je bilo. Dokler imamo takšne gospode voditelje in podčasnike, kakor je g. narednik Zaveršnik in še drugi, se ni treba batiti naši stotniji poraza.

Kako je ob Soči.

Anton Alt piše svojemu bratu č. g. Altu, kaplanu v Slov. Bistrici:

Dan se je nagnil. Poslednji žarki zahajajočega solnce padača na bojišče ter se poslavljajo od mnogih pač zadnjikrat v življenju. Cel dan so grmeči topovi ter sipali svoj pogubnosni ogenj med številne vrste pogumnih bojevnikov. Napočil je večer, napočila noč, bojni grom poneha, vsak si želi majhnega počitka. Mnogi in mnogi že počivajo in spavajo tu smrtno spanje. Podamo se v naša kritja, napravimo ogenj, da si vsaj na večer ogrejemo premle ude.

Vojaki, za to pripravljeni, gredo in pregledajo bojišče in nosijo na vojaških nosilih ranjence v že pripravljeni vojaške bolnišnice. Padlim tovarišem pa pripravljajo tovariši pri čarobnem svitu blede lune zadnji počitek v skupni gomili. Skupaj so se bojevali, skupaj so padli, naj še skupaj počivajo, dokler jih ne zbudijo trobente glas. O počivajte, junaki, mirno! Daleč počivate, dragi tovariši, od svoje domovine. S pogumom ste šli v boj, oboroženi ne le s puško in mečem, ampak mnogi tudi z rožnim vencem. — Pripravljeni moramo biti ne le na boj, ampak tudi na večnost. O srečni, kateri so padli pripravljeni, — bil je kratki poslednji boj, spavale so njih duše iz te solzne doline v večno veselje. Sedaj nimajo nobenega sovražnika več. Naj jim bo tuja zemlja lahka!

V dežju smrtonosnih krogel in morilnih granat mislim često na svoje drage v mili domovini in na minule čase. Marsikateri prej ni ziral ceniti svoje domovine ter bil z marsičem nezadovoljen. Toda kruta usoda nam je pokazala, kaj je trpljenje, zato je postal marsikak drug človek. Če se še enkrat vrnem, bomo bogati na izkušnjah. Jaz sem hvala Bogu džadz zmiraj zdrav. Z Bogom do zmage Avstrije!

Naše misli o ljubi domovini.

Slovenski vojaki, doma iz mariborske okolice, nam pišejo:

Marsikatera družina, ki je še lani v družbi svojega očeta, svojega brata praznovala Sveti noč, se veselila pri lučicah božičnega drevesa, letos pa vzdihuje: kje je oče, kje je sin? Vse je pokljal naš presvetih cesar pod zastavo, pod orožje, branit ljubo naš domovino. Poslovil se je oče od matere, ženin od neveste, hitela sta tja k svojim tovarišem na bojno polje, kjer se mora premagati naš ljuti sovražnik. „Tiha noč, sveta noč!“ Tiho plavajo nebeški glasovi čez bojno polje, tiho plavajo misli tja v ljubo domovino, tja v rojstni kraj, kjer se nahajajo njegovi ljubi pri lučici božičnega drevesa. V duhu se nahaja doma pri svoji ženi in otrocih. V duhu sliši mili glas domačih zvonov farne cerkve, ki naznajajo, da se nam roditi naš Zveličar. Mi pa ostanemo tukaj na straži z napeto puško v roki, dokler ne udarimo našega sovražnika in dokler se ne uresniči glas: Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!

Srečno Novo leto želijo vsem dobrim Slovencem in Slovenkam v domovini: Alojz Weis, doma iz Krčevine pri Mariboru; Gašper Fluher in Karl Kebrič, oba iz Kamnice pri Mariboru; F. Pečnik in J. Zehtl.

Italijane zebe.

Pismo slovenskih vojakov s koroško-italijanske meje:

Zimo že imamo dva meseca tukaj. Burja in sneg, to nam dela nadlogo. Na polentarja nimamo strahu, ker si itak ne upa k nam. Z granatami in šrapneli nas včasih oblega, pa teh smo mi že vajeni. Z infanterijo si ne upa naprej; mu menda ne diši naš svinec. Pol leta je že minilo, kar Lah tukaj zgoraj čepli, pa še ni nič pridobil. Ne gre tako lahko, kakor si je mislil, da bo samo šel naprej proti Celovcu. A zime Lah tudi ni navajen. Tukaj nismo daleč naražen, pa slišimo po noči, kako tožijo Lah: „Fredo, fredo!“ (mrzlo). Daj vsemogočni Bog, da bo skoraj zmrznila sovražnikova moč!

Tukaj na koroško-italijanski meji mi slovenski fantje stojimo, na polentaria prežimo in zvesto čuvamo prehode v slovensko domovino. Veselo Novo leto in skorajšnje veselo svidenje! Anton Brumen od Sv. Tomaža pri Ormožu; Martin Horvat od Sv. Petra pri Mariboru; Anton Marinič iz Janišberga pri Koperi.

Bolgarsko bojišče.

Na bolgarskem bojišču, ali pravzaprav na bolgarsko-grškem bojišču, je najnovejše, da so Franco-

zi in Angleži ugrabili naše in naših zaveznikov konzule in njih uradnike. Le bolgarski konzul baje ni ujet, ker jo je pravočasno popihal. Francozi in Angleži so upali, da bodo pri konzulih našli važne parirje, a so se motili, konzuli so par dni prej sežgali vse knjige in važnejše spise.

Kar se tice osebne svobode konzulov in konzulatnih uradnikov, so bili francosko-angleski gospodje enkrat zopet premalo premišljeni. Mi in naši zago, na katerih lahko izsilimo svobodo svojih ljudi. V tem oziru bodo nam Francozi in Angleži kmalu osramočeni in ponižni prišli nasproti.

Od Grčije bi bilo pričakovati, da se sedaj postavi odločno na noge. Ali se je to vredna in samostojna država, v kateri tuji zapirajo uradnike držav, s katerimi ima prijateljske razmere? Toda Grčija je tako navezana na uvoz živil, da je težko pričakovati od nje odločnosti.

Francozi in Angleži se bahajo, da so pred Solunom nepremagljivi, ker so tako dobro utrjeni. Tavezni imamo tudi Francoze in Angleže na razpolako lahko govorijo, dokler ne bo naših kanonov tam. Francoske, belgijske in ruske trdnjave so bile tudi nepremagljive, a so pripeljali naši fantje svoje topove pred nje in razrušile so se v prah.

Ali in kdaj bodo naše ter bolgarske čete začele prodirati, o tem nimamo nobenih zanesljivih podatkov. Kar se piše in govori, je le ugibanje.

Naši uradniki v Solunu ujeti.

Francoski general Sarrail je v imenu četverosporazuma ugrabil naše, nemške, bolgarske in turške konzulatne uradnike, jih spravil na vojno ladjo, ter jih odpeljal v kako grško pristanišče ali pa na angleški otok Malta v ujetništvo. Kot vzrok je naveadel, ker so začeli naši in nemški letalci metati v tabor pri Solunu bombe, za to je treba vse nevarne tujce odstraniti. S tem se je četverosporazum proglašil za pravega in edinega gospoda v Solunu. Solun ni več grški, ampak četverosporazumov. Grčija je sicer ugovarjala proti nasilstvu in kršenju njenih pravic, toda četverosporazum se ne ozira več na grške ugovore. Grška javnost je razburjena proti Francozom in Angležem.

Avtstria, Bolgarija, Turčija in Nemčija pa so doobile en vzrok več, da marširajo proti Solunu.

Zračni boji nad Solunom.

Naši in nemški letalci so dne 1. jan. bombardirali četverosporazumove postojanke pri Solunu. Nekaj ljudi je bilo ubitih. Drugi letalci so bombardirali sovražne postojanke pri Semidru in Kilindiru, ter ubili 7 angleških vojakov. Na to je francoski general Sarrail dal zapreti naše in zavezniške konzule v Solunu.

Solun nepremagljiva trdnjava

Italijanski listi pišejo, da se je francoski general Castelnau v pogovoru izjavil, da je Solun tako močno utrijen, da ga ni mogoče zavzeti. Skrbti ga le, da Soluna, te nepremagljive trdnjave, avstro-ogrsko, nemško in bolgarske čete ne bodo napadle, sicer bi jih kot branitelj Soluna zelo toplo sprejeli. Gospod Castelnau govori tako visoko. Toda visokim smrekom vihar vrhe lomi.

Mackensen v Sofiji.

Kakor poroča „Kölnische Zeitung“, je bival general Mackensen v Sofiji, kjer se je sporazumel z bolgarskim generalnim štatom glede vseh nadaljnjih vojnih podvzetij ter tudi glede ureditve vrhovnega poveljstva nad združenimi četami na Balkanu.

Poveljnički bolgarske macedonske armade, general Todorov, je izjavil poročevalcu madžarskega lista „Az Est“: Z Mackensem smo določili natančen načrt. Armaada čaka na nova povelja. Fronta proti Francozom in Angležem je komaj 50 km dolga. Neverjetno je, da bi se mogle soyražne čete našemu napadu dolgo zoperstavlji.

Kralj Peter v Solunu

Kralj Peter se je iz Italije pripeljal pred Solun. Izstopiti baje noče. Ker nimata več svoje zemlje, hčete biti vsaj blizu ostankov svoje armade. Srbske, sicer maloštevilne čete, ki so prispele v Solun, so prideljene in uvrščene v francoske polke.

Črnogorsko bojišče.

V izhodni Črnigori (prejšnjem sandžaku) stojijo naše čete še vedno na severnem bregu globoke reke Tare, severno od mesta Berane in izhodno od mesta

Plav. Da smo napadli Lovčen pri Cetinju, to izvemo dosedaj samo iz črnogorskih poročil.

Uradno razglaša črnogorska vlada, da je položaj vedno resnejši, ker primanjkuje živil in je dovoz nemogč. Avstrijski podmorski čolni neumorno napadajo vse ladje, ki prihajajo na črnogorsko in albansko obal.

Turška bojišča.

Ob Darданelah nastopajo sedaj Turki napadalno proti Angležem. Boji so zelo srditi, toda naša artilerija, ki je prišla Turkom na pomoč, opravlja zopet točno in vestno svoje delo.

V Mezopotamiji, kjer je bil po mnenju nekaterih pismoukov raj, se trudijo Turki, da bi pri Kut-el-Amari obkobili Angleže in jih zajeh.

O bojih za Egipt se nanovo razglaša, da je vožnja po Sueškem prekopu že ustavljena, ker je nevarna. Toda taka poročila je treba z opreznostjo sprejemati, dokler se nam uradno ne potrdijo.

Boji z Rusi v Kazaku mirujejo.

Cetverosporazumovi modrijani, ki slišijo velikokrat tudi travo rasti, prerokejo, da se bo general Mackensen kmalu pojavit z veliko vojsko ali v Mezopotamiji, ali proti Egiptu. Pravijo, da miruje ofenziva proti Francozom, Rusom, Italijanom in pri Solunu. Za to je po njih mnenju verjetno, da bode Mackensen avstrijske in nemške čete zapeljal na bojišča v Malo Azijo. Naše mnenje je: Vse je mogoče, a verjetno ni, da bi naše čete še v Malo Azijo, ker je turških dovolj. Turki k večjemu potrebujejo — polveljnike.

Angleži zapustijo tudi Seddil-Bahr?

Iz Carigrada se poroča: Vse gibanje angleških čet na potoku Galipoli ima namen prikriti dejstvo, da se pripravljajo angleške čete na odhod tudi pri Seddil-Bahr, ki je zadnja angleška postojanka na potoku Galipoli.

Nova vojna napoved Avstriji

V naše zunanje ministrstvo je — glasom zasebnega poročila — došla vest, da je Esad paša v imenu Albanije Avstro-Ogrski napovedal vojsko.

Ako je to poročilo resnično, potem je svetovna vojska rodila eno smešnost več. Esad paša je že od nekdaj velik pustolovec, samo da ga svet še prej ni dobro poznal.

Cesarjeva zahvala armadi in mornarici.

Na novoletno voščilo armadnega vrhovnega poveljnika feldmaršala nadvojvode Friderika je cesar odgovoril s tole brzovajko:

Globoko občutena novoletna voščila na bojiščih stopeče oborožene sile, katera ste mi ravnokar izrekli, so me globoko ganila. Vaš pogled na preteklo vojno leto Mi da s ponosnim veseljem spoznati zaupanje, ki navdaja Mojo oboroženo silo v zavesti vseh teh uspehov, katere označuje naš in naših zaveznikov sedanji vojni položaj. Ce se nam je tudi spomladis postavil z Italijo zavratno nov sovražnik nasproti, so vendar hrabri branitelji na Tirolskem in Koroskem ter Moja junaka armada ob Soči klubovali vsem njegovim naskokom. Z zavzetjem Belgrada po sijajno slavnem prekoračenju Donave in Save so naše in nemške armade ponesle svoje zastave daleč na Balkan. Kamor se zdaj ozrem, vidim na kopnem in na morju, neomačno se bojevati Svojo brambino silo na severu in na jugu, navdano s koprnenjem naprej. Zahvaljujem se topo Vam za vsa čestva in zagotovila, ki ste Mi jih izrazili, ter prosim nebo za blagoslov Moji Brambini sil in za jekleni ščit in ostri meč domovine.

Franc Jožef m. p. Vrhovni armadni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je izdal nato armadno povelje, v katerem sporoča vsej vojski to zahvalo najvišjega gospodarja.

Sestanek nadvojvode Friderika z bolgarskim kraljem.

Savski most pri Belgraedu se je zopet popravil, in promet slovesno otvoril. Slovesni otvoritvi je prisostoval tudi nadvojvoda Friderik. Po slavnosti se je podal vrhovni poveljnik, feldmaršal nadvojvoda Friderik, s parnikom „Sophie“ v Smederevo, kamor je prispel iz Sofije bolgarski kralj Ferdinand v spremstvu obeh princev, Borisa in Cirila. Feldmaršal Friderik je izročil bolgarskemu kralju Ferdinandu novoletne pozdrave Negovega Veličanstva cesarja ter naše armade.

Us da naših vojakov v srbskem ujetništvu

Iz Rima se dne 3. jan. poroča: Dosedaj so spravili vse avstrijske vojake, ki so se nahajali v srbskem ujetništvu, na italijanski otok Asinaro, severno-zahodno od otoka Korzika. Za ujetnike se je poskrbelo v zadostni meri. Ujetniki so utrujeni, o slabljeni in zamišljeni, toda veseli jih, ker je podnebje na tem otoku veliko ugodnejše, kakor v Srbiji. Ujetniki priovedujejo, da se jim v Srbiji ni godilo dobro. Njihovo zdravstveno stanje je vobče povoljno. Njihovo obnašanje napram italijanskemu prebivalstvu je sicer prijazno, toda nezaupljivo.

Ruska princezinja za posebej mir.

Predsednik ruske poslanske zbornice (dume) Rodzianko je v proračunskem odseku naznanil, da je dobil pred tedni pismo v inozemstvu živeče ruske princezinje Vasiljev, v katerem je ponudila svoje sodelovanje, da Rusija sklene z Avstrijo in Nemčijo posebej mir. Rodzianko je baje z ogroženjem izročil pismo zunanjemu ministru Sasonovu. Pozneje je prišla princezinja sanži v Petrograd ter je pri različnih osebah govorila za svoj načrt. Policija, ki je to princezinjo ves čas nadzorovala, jo je prijela, jo izgnala iz Petrograda ter ji določila za bivališče njen grad v južni Rusiji.

Vojska letos končana.

Italijanski poslanik v Parizu, Tittoni, je za Novo leto sprejel italijanske pariške naseljence ter izrekel upanje, da bo v novem letu vojska končana in da bo leto 1916 prineslo Italiji in zaveznikom zmago. Slabo bi bilo, aki bi gospoda Tittonija ravno tako varalo upanje na konec vojske, kakor ga boste gotovo upanje na končno zmago!

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Nakana sedanjega angleškega ministrstva, da se upelje za neozenjene moške splošna vojna dolžnost, razburja vso angleško javnost. Na eni strani uvidevajo, da je potrebna, na drugi strani pa se vsak boji za svojo in svojih svobodo. Posebno hudi so pa proti nameravani vojni dolžnosti Irce in delavci.

Toda tudi če upeljejo splošno vojaško dolžnost, se v sedanji svetovni vojski ne bodo mogli pokazati njeni uspehi. Angleški ministri gotovo tudi na to ne misljijo, ampak na bodočnost, toda sedaj je najboljša prilžnost za upeljavo, ker je sila za vojaštvo in ker se Francozi in Rusi hudejojo, da morajo krvaveti za Angleže.

Potop tev parnika „Persia“.

V Sredozemskem morju je dne 30. dec. m. l. potopil nek podmorski čoln angleški parnik „Persia“, na katerem se je nahajalo 230 oseb, med njimi trije Amerikanci. Dva Amerikanca, med njima ameriški konzul v Adenu, sta se potopila, eden se je rešil. Večina oseb se je potopila, ker se je parnik v petih minutah po torpediranju potopil.

Predsednik severno-ameriških držav, Wilson, ki se je nahajjal ravno na ženitvanskem potovanju, se je vrnil v Washington, da preiše slučaj. Amerika bo zopet delala težave. Ne ve se dosedaj, češčav je bil podmorski čoln.

Slovenske žrtve za domovino.

— Franc Brilej. Iz Prevorja pri Pilštanju se poroča: Umrl je infanterist Franc Brilej v najboljših letih svoje mladosti. Bil je krepak, korajen in vedno vesel muzikant. V sosedstvu je bil zelo priljubljen. Pogreb se je vršil dne 6. dec. Naj mu boše lahka domača zemlja!

— Janko Kloar. Iz Griž pri Celju se nam poroča: Dne 10. nov. 1915 je izdahnil na južno-zapadnem bojišču svojo mlado dušo za cesarja in domovino Janko Kloar, p. d. Bezjakov. Bil je izredno nadarjen, priden in pošten mladenič, up in ponos svojih staršev. Ubogi starši! Umrl jim je lansko leto nenadoma takisto pridni sin Miha in zdaj še ta! Edina še živeča dva brata sta tudi pri vojakih. Kako je naš Janko ljubil starše, nam priča, dejstvo, da se jih je na severnem, kakor tuđi na južno-zapadnem bojišču vedno in redno spominjal. Ako je imel le količaj časa v strelnem jarku, napisal je vsaj par vrstic mamici in očetu v tolazbo. Se 23. oktobra jih je pisal tole: „Oglašam se Vam. Do zdaj sem še,

hvala Bogu, zdrav. Bliža se dan Vseh svetih. Rad bi pomolil na grobu dragega mi brata, pa usoda je drugačna. Veselo je, da je pokopan brat na domači zemlji, a kje bodo moje kosti počivale, znal bode le Bog. Ako je božja in Marijina volja, se bomo še videli, če ne, pa se vidimo v nebeskih višavrih, kjer nas že dragi Miha pričakuje. Ako sem Vas kedaj razrazil, odpustite mi. Ako padem, padem za domovino, ki jo hoče ugrabiti verolomni Lah." Kako vidimo, je slutil Janko svojo smrt, a bal se je ni! Ubil ga je pritisk zraka sovražne granate. Naj bo v nebesih zasluženo plačilo slovenskemu junaku! Vrli rodbini pa naše globoko sožalje!

— **Franc Kovačič.** Iz Zdol pri Brežicah se nam piše: Dne 2. julija 1915 je na Ogrskem umrl v bolnišnici Franc Kovačič vsled ran in prehlajenja. Služil je pri 88. domobranskem pešpolku Rajni je bil od začetka vojne na bojišču. V bolnišnici je bil prvih približno štiri meseca in pozneje zopet v bojni črti. Ko je bil zopet ranjen, je prišel v bolnišnico, kjer je za večno zaspal. Bil je potrežljiv in v božjo voljo udan. Želel si je še enkrat svidenie s svojimi domačimi. A žalibog nismo ga videli, odkar je šel od doma. Služil je dve leti in pol. Rajni je vedno pisal iz bojnega polja ali pa iz bolnišnice, da nikoli več ne bo videl svojih domačih. Junak, počivaj v miru v tujih zemljah!

— **Jernej Kugler.** Poroča se nam iz Galicije. Na soški bojni fronti je nov. 1915 padel, od laške granate zadet, mladenič Jernej Kugler p. d. Kovačev. Bil je priden fant, za katerim ne žalujejo samo njegovi domači, ampak vsak, kdor ga je poznal. Na istem bojišču je umrl za legarjem Anton Cokan p. d. Lorbekov, mroljuben in nadepola fant. Počivajta mirno, vrla junaka!

— **Franc Lasbacher.** Došla je žalostna novica, da je vobče priljubljeni in spoštovanji Franc Lasbacher, iz velespoštovanje hiše Lasbacherjeve v Selischi pri Sv. Juriju ob Ščavnici, posestnik v Kupečincih, žrtvoval svoje mlado življenje za cesarja in domovino. Dolgo se ni ničesar znašlo o njem, končno pa je došlo uradno poročilo, da je padel na srbskem bojišču že meseca decembra 1914, zvest v izpolnjevanju svojih dolžnosti kot podčastnik 5. dragonskega polka na patrulji. Marsikdo ga bo težko pogrešal. Padli zapušča žaljučo ženo in otroka.

— **Alojzij Poštrak.** Iz Moravcev pri Mali Nedelji se nam poroča: Družina našega vrlega župana g. Poštraka je poslala že pet sinov na bojišče. Od teh je padel, klakor se je sedaj izvedelo, Lojzek na karpatskem bojišču, ostali pa se bojujejo na fronti proti Italijanom. Padli Lojzek je bil vrl fant, krepka opora starišem. Stariši, ne žalujte preveč, saj se vidimo nad zvezdami!

— **Franc Rudolf.** Od Male Nedelje nam pišejo: Na italijanskem bojišču je dne 3. dec. 1915 padel, zadet od sovražne granate, trgovski sotrudnik Franc Rudolf. Padli je bil vzgleden mladenič. Živel je pobožno, pogosto prejemal sv. zakramente, bil je zaveden in odločen pristaš naše stranke, širil je našega "Slovenskega Gospodarja" in je ljubil poštano družbo. Želeli bi bilo, da bi ga posnemala vsa naša slovenska mladina. Blagi mladenič, naj Ti bo slovenska zemlja lahka!

— **Alojzij Selinšek.** Z Mestnega v rha pri Ptiju pišejo: Nemila smrt nam je pokosila mladeniča Alojzija Selinšeka v najlepši dobi, starega 21 let. Nahajal se je pet mesecov na ruskem bojišču in sedaj že pet mesecov na italijanskih bojišču, kjer ga je dne 5. dec. zadela sovražna granata ter mu odtrgal a nit mladega življenja. Bil je priden fant. Njegov taboriš Franc Kolar je naznani smrt domačim in pristavil: Bil mi je drag prijatelj, hraber vojak. In lahko ste ponosni na junashkega sina! Mirno počivaj, ljubi Alojz, v goriški zemlji!

— **Martin Stuhec.** Z bojišča se nam poroča: Mnogo nas je fantov in možev tukaj skupaj na fronti proti polentjarju in se nam res dobro godi. Vse težave prenašamo s skrajno zadovoljnostjo. Med nami je bil spoštovanja vreden fant, star 19 let, Martin Stuhec, doma iz Runcia pri Veliki Nedelji. Bil je izvrsten kažipot in v vsaki stvari veden in priden. Naenkrat, v jutro 14. dec., se sliši od daleč glas: Stuhec je mrtev! Sovražna krogla mu je predrala njegev mlade in junashke prsi. Res. žalost za vse, kateri so mu bili prijatelji! Njegovim starišem pa iskreno sožalje in naj jih tolaži zavest, da je njih sin umrl za blagor domovine in cesarja. Slovenskim ženam in dekletom mnogo razdrogov in na srečno svidenie! Franc Pungartnik, štabni narednik, doma iz Ješence pri Račah; Jožef Nedok, četovodja in piseč tega sestavka; Jožef Ausec, četovodja iz Sevnice; Ivan Janežič, iz Podgrada (Vipava); Zdravko Kuraš, desetnik, iz Koroškega; Franc Strmšek in Mat. Gorčan, sanitec; Franc Korpar, narednik iz Ptuja; Jurij Repolusk, narednik iz Arveža; Martin Mori, desetnik iz Koroškega; Ivan Polda, desetnik iz Kranjskega.

— **Anton Veidl in Jožef Goličnik.** Iz Smihelu nad Mozirjem se nam piše: Zoret nam je neizprosna smrt iz naše sredine vzela dva moža. Oba sta bila za italijansko mejo in sta darovala svoje življenje na altar domovine. Prvi je Anton Veidl, posestnik v Smihelu. Bil je že od začetka vojske pri vojakih. Prišel je parkrat domov pogledati, a sedaj mu je italijanska krogla pretrgala nit še mladega živ-

ljenja. Drugi je posestnik Jožef Goličnik. Tudi ta se je v začetku vojske poslovil od svojih domačih, katerih ni potem več videl. Bil je ves čas blizu Pole. A pred dvema mesecema se je podal na bojišče in kmalu je postal žrtev vojne. Podslul ga je plaz z več tovariši. Tako sta žrtvovala svoje življenje za domovino še mlada, od vseh spoštovana moža, za katerima žalujeta doma ženi in mladoločni otroci. Spavajta mirno spanje v zemlji daljni, dokler vaju ne zbrudi trobenta angeljska!

Razne novice.

Spreobrnitev šestero škofov. Nadškof Mathew, poglavar razkolniške starokatoliške cerkve se je s petimi škofi vred zopet vrnil v načrte svete katoliške cerkve.

Odlifikovani usmiljenki. V Slovenjgrški bolnišnici sta bili odlikovani s srebrno svinčno »Rudečega križa« z vojnim okrasom usmiljenki častiti sestri Genovefa Mesarec in Floriana Neža Bezlak.

Zasega zvonov. Vsled odredbe c. kr. namestnije v Gradcu morajo vse cerkve dve tretjini svojih zvonov oddati vojaški upravi.

15 praznikov in 53 nedelj. Leto 1916 je prestopno leto in šteje 366 dni. Zanimivo je, da noben katoliški praznik v tem letu ne pade na nedeljo. Leto 1916 bo torej z nečeljami vred stelo 68 katoliških praznikov.

Tudi letnik 1865 l. 1916 pod črnovojniško dolžnostjo. Kakor poroča uracna »Krakauer Zeitung«, je ministrstvo odredilo, da ostanejo črnovojniki, rojeni l. 1865, t. j. 51, oziroma 52 letni moški še tudi v l. 1916 pod črnovojniško obveznostjo.

Slovenski Orel padel. Sin faktorja naše tiskarne g. Brožeta poroca, da je sovražni šrapnel na italijanskem bojišču pokončal življenje stavcu Alojziju Šulerju. Padli je bil več let zaposten v naši tiskarni. Bil je član našega Orla. Naj mu bo južna za mlja lahka!

"Slovenska Straža" je darovala iz dobička svoje druge efektne loterije za goriške begunce 1000 krov.

Izkopavanje padlih junakov. Višje armadno poveljstvo prejema številne prošnje, da se smejo izkopati in prepeljati v domovino tadi svojci. Kratko potem, ko pride orosnja, včasih pa se predno pride po osnja v roke poveljstva, prosojki že brzojavno vrgirajo odločitev. Prejno se more rešiti te prošnje je treba obilo pšarij se mertvja, zato včasih poteče precej časa, da je prošnja rešena. Urgence pa na pravljajo le nepotrebno delo. Zato se od lej také ugence ne bodo več odošljale na naslovljeno poveljstvo. Pač pa bo vsakdo, ki vloži prošnjo za izkop svojca, dobil uradno potrdilo, da je prošnja prisluhna na svoje mesto.

Poizvedbe glede vojnih ujetnikov. V zadnjem času se množe slučaji, da se obračajo zasebniki na c. in kr. vojno ministrstvo s prošnjo za podatke glede usode posameznih vojnih ujetnikov. Občinstvo se radi tega opozarja, da se je za take informacije glede vojnih ujetnikov že v interesu hitrejših odgovorov obratiči izključno na skupno osrednjo pozvedovalno pisarno Rudečega križa — pozvedovalnica za vojne ujetnike, Dunaj I. Fischhof 3 (Gemeinsame Zentralnachweisenbüro vom Roten Kreuze Auskunftstelle für Kriegsgefangene, Wien I. Fischhof 3). Vprašanja, ki prihajajo na c. in kr. vojno ministrstvo, jih izroča isto imenovanemu uradu za vojne ujetnike, tako da se trati s tem le čas.

Pošiljanje poštnih zavojev vojakom na bojišče. Od 3. januarja naprej je dovoljeno posiljati vojakom na bojišča poštne zavoje in sicer na vse vojne pošte. Na vojne po te št. 11, 39, 51, 125, 149, 169 in 186 je dovoljeno vsak dan odposiljati poštne zavoje, na ostale vojne pošte se pa smejo odposiljati poštni zavoji le ob pondeljki, torkih in s edaki, torej samo trikrat na teden. Dovoljeno je posiljati vojakom na bojišča sledeče predmete: Obleko, cigare, cigarete, tobak, pipe, vžigala na kresni kamen in druge predmete, ki se ne pokvarijo. Ni pa dovoljeno pošljati jestivila, kot kruh, meso, slanino, surovo maslo in sir, nadalje vž galic, raznih tekočin, kot vino, žganje, bencin, spirit, ter vžigal na bencin. Kdor bi posiljal v poštnih zavojeh vojakom na bojišče nedovoljene predmete, bi trpel škodo, kajti takšni poštni zavoji se vojakom ne izrečajo, marveč se vrnejo odposiljatelju in vrhutega bi moral odposiljatelj plačati poštnino od dotednega poštnega zavoja.

* **Pogrešajo se:** Jakob Bohinc, 87. pešpolk, 2. bataljon. Odgovor njegovi ženi Veroni Bohinc, po-

ša Juršinci pri Ptiju. — Ivan Zobec, domobranski pešpolk štev. 26, 5. stotnija, vojna pošta štev. 48. Odgovor prosi Ana Koroša, Nunška graba, pošta Ljutomer. — Janez Bumbar, služil pri domobranskem pešpolku štev. 4, 1. stotnija, vojna pošta štev. 48. Nahajal se je od začetka vojske v Galiciji. Dne 21. avgusta 1914 je zadnjikrat pisal. Kdor bi kaj vedel o njem, naj naznani bratu Ferdinandu Baumanu, Draženom Vrh, Marija Snežna, pošta Čmurek. — Anton Pešerl od 3. stotnije lovsk. bat. štev. 9. Odgovor materi Ani Peserl, Žitnice, Sv. Jurij v Slovenskih goricah. — Anton Pukl, pešpolk štev. 87, vojna pošta štev. 73. Odgovor materi Ani Kukuvčič, Trnovlje štev. 86, pošta Celje. — Janko Dvoršak, iz Gornjih Porčičev v Slovenskih goricah. Mesec julija je še pisal svojim starišem, da je na Ruskem. Odgovor družini Dvoršak, Gornji Porčič, pošta Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

Pomanjkanje mož. Po sedanjem vojni bo veliko pomanjkanje mož. Podobno je bilo tudi v križarskih vojnah. Sv. Bernard je tačas pisal: »Mesta, vasi in gradovi so brez prebivalcev, sedem žen komaj najde enega moža, toliko je vдов pri še živih možeh.«

Ne čakamo več radi. Slovenski fantje in možje nam pišejo z južnega bojišča: Celih šest mesecov smo že tukaj na koroških obmejnih skalah in čakamo na laškega izdajalca, ki pa si ne upa v naše kraje. Nam je tega čakanja že dovolj. Najljubše bi nam bilo, če bi že jutri začeli prodirati v Italijo. Verdnik Matevž iz Makola, Štern Stefan iz Rač, Pleteršek Anton iz Dobrovca, Škerzel Pavel iz Lembarja, Zorec Alojzij in Majerč Janez iz Ptuja, Kovac Matija in Lovrenčič Vinko od Sv. Jerneja.

Dokler Slovenci živijo, tudi Avstrija ne bo propadla! Tako nam pišejo s črnogorskega bojišča desetnik Krajnc, Halozan Mohorko, in Franc Kališnik, vsi od topniške baterije.

* **Nit sovražnega življenja bomo prezeli.** Z italijanskega bojišča se nam piše: Mnogo slovenskih mož in mladeničev je že tukaj prelilo svojo kri za ljubo domovino. Radi tega se hočemo mi ostali slovenski vojaki pošteno maščevati nad krivečem, nad izdajskim Lahom. Ne bo več dolgo, ko bomo na tej fronti prezeli nit, za katero visi sovražnikovo življenje. Pozdrave! Luka Usar iz celjske okolice, Franc Robič iz Šmarja in Anton Agrež iz Podture.

* **Slovenski domobranci v boju za vero, dom, cesarja.** Z italijanskega bojišča se nam piše: Sovražnik nam z vsakim napadom napravi mnogo dela, ker moramo poklopiti trupla padlih Italijanov. A to je za nas delo časti, ker se mu mi nismo umaknili ne za korak. Kajti naš hrabec polk štev. 26 se ne uda! Mi žrtvujemo rajšči vse, kakor da bi si pokvarili tu svojo čast. Slovenci krepke »mamo roke, še čast za naše bo otroke, če sovražnik bode strti! potem za Avstrijo bo raj odprt. Srečno Novo leto! Srečne pozdrave Vam pošiljamo: Narednik Potočnik, doma iz Rač pri Mariboru; desetnik Martin Pongračič, doma od Sv. Martina pri Slovenski Bistrici; poddesetnik Al. Forstner iz Bistrice pri Mariboru; Jakob Živko iz Spodnje Voličine pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah; Jakob Kovačič iz Ormoža; Jakob Rihter iz Savinjske doline; Vidovč Martin iz Zavrča pri Ptiju; Franc Petek iz Godenicev pri Središču.

* **Sedem sinov v vojaški sukni.** Veliko sinov je že darovala slovenska domovina svojemu ljubemu, sivočemu vladarju, da brani izročeno mu zemljo, in uči sovražnika spoštovati našo zmagošlavno armado. Ta težki čas je seboj prinesel slučaj, ki prav gotovo zasluži omembo in da s tem uvidijo cenjeni bralci »Slovenskega Gospodarja«, da mora vsak doprinesi težke žrtve, Rodbina Jesih, doma od Sv. Tomaja pri Ormožu, ima pri vojakih sedem sinov, kajih šest se bori z zahrtnim, izdajskim polentarjem, ali pa z Rusom. Sedmi, Tomaz, pa je pozvan sedaj k vojakom. Starisi so zdaj sami, popolnoma zapuščeni na obsežnem kmečkem posestvu in so že v visoki starosti, mati v 64., oče pa v 74. letu. Ob mobilizaciji sta šla dva na bojišče, Matijo in Jožeta, tretji, Rudolf, je že v mirovnem stanju služil svojega vojnega gospodja in je seveda kmalu kot pionir odrinil na bojišče. Ostali trije, Janko, Franjo in Martin so sledili in dosečajo so še vši, četudi so bili posamezni ranjeni, živi in zdravi. Matko je žal prisel na bojišča karpatskih bojev v bridko in tužno ujetništvo, kjer že dolgo čaka skorajnjega zmagovalca miru in rešitve. Pomilovanja vredni so stariši, ki morajo v visoki starosti samevati brez vsake opore, katero so si tako vroče želeli in se veselili svojih krepkih sinov junakov. Bog podeli sedmerici srečo in skorajnjene zmagovalce vrnitve!

* **Zahvala našim hrabrim slovenskim junakom.** Iz Stranice pri Konjicah se nam piše: Vojaki! Zahvaljujemo se Vam za Vaša pisma, katere nam pišejo v »Slovenskega Gospodarja«. Čitamo jih z velikim veseljem. Želimo Vam vse dobro za leto 1916! Prav veseli nas tudi, ker slišimo, kako hrabro se Vi, slovenski junaki, bojujete in izdajalca-polentarja krepko držite nazaj. Me se bomo že same pomagale, kadar si bomo mogli, piskre vezale in škarje brusile. Samo tega dškarjota na Slovensko Štajersko ne!! Me se Vas spominjam tudi v molitvi in prosimo Bogata, da bi nam podelil še to leto zaželeno zmago in mir. Me Vam pošiljamo tudi »Slovenskega Gospoda-

rja", da bi Vas krajkočasil, kadar si bo polentar polento kuhal in ne bo imel časa Vas motit. Posolili jo mu boste pa že potem Vi, kaj ne? Slovenska dekleta in žene Vas iskreno pozdravljamo in se priporočamo še za nadaljnja Vaša poročila v "Slovenskem Gospodaru." Šopki Vam bodo že tudi pripravljeni, kadar se boste vrnil. Na veselo svidenje! Dekleta in žene in Stranic.

* Skrb za kmečke invalide. Na Dunaju so se pred krajškim sestali zastopniki raznih kmečkih organizacij in so sklenili, da se bo na Dunaju ustavil urad za posredovanje dela in služb za invalidne male posestnike in kmečke delavce. Namerava se v vsaki deželi osnovati posebno podružnico tega važnega urada.

* Mrtvi se oglašajo. Jožef Kordel iz Rajhenštajna v rajhenšturski župniji je pisal svoji ženi in otrokom iz ruskega ujetništva v Slavskoj Aleksandrovskoj, da je še živ. Od 27. aprila 1915 ni bilo več nobenega pisma od njega. Dne 27. oktobra pa piše svoji ženi in otrokom: Ljubja žena! Pišem Ti, da še sem zdrav. Samo dolgčas mi je tukaj v Rusiji. Bog daj zdravje Tebi, ljuba žena, otrokom, in srečo pri Vašem gospodarstvu. Na veselo svidenje po končani vojski! Dopisnica je prispela v Rajhenburg dne 3. dec. 1915.

* Vojaška taksa. Osebe, ki so pošvrenze plačevanju vojaške takse, t. j. vsi tisti moški od 24. do 36. leta, ki ne služijo pri vojakih, se morajo tekom meseca januarja zglasiti pri obč. uradu.

* Nadzorovanje oproščenih. Kakor izvemo, je vojaška oblast naročila orožniškim poveljstvom, da nadzorujejo, ali oni moški, ki so radi nujne potrebe na kmetih oproščeni vojaške službe, res zadostijo v prošnji navedenim potrebam.

* Občevanje z ujetniki. Vrhovno poveljstvo naše južno-zahodne armade je za naše kraje izdalo povelje glede občevanja z vojnimi ujetniki. Ostro je posebno ženskum prepovedano preprizajno ali nedostojno občevanje z ujetniki. Kazni so izredno stroge.

* Pribitki k dednim pristojbinam. Cesarska naredba z dne 30. dec. 1915 odreja: Zapuščinske doneskov, ki so se dosedaj v korist deželnih in občinskih zavladav, za šolstvo, reveže in bolnike pobrali od čiste vrednosti zapuščin ali dedščin, se odsej ne bo več odmerjalo in pobiralo. Za te namene se bo odšte takoj poškrbelo, da se bo dednim pristojbinam pribilo posebne doklade, ki znašajo na Dunaju 60%, v okrožju sodišč v Brnu, Lvovu, Pragi in Trstu 40%, po ostalih krajih 30%. Uradno pojasnilo pravi, da navedeni zakladi s to preuredbo ne bodo prikrajsani, ampak celo na boljšem.

* Za lastnike lastnih lovov. Veleposestniki, ki posedujejo v skupnem kosu 115 ha lastnega zemljišča imajo pravico, da smejo sami izvrševati lov na svojem posestvu. Mariborsko okrajno glavarstvo poziva take veleposestnike, da najpozneje do dne 20. jan. t. l. te svoje pravice javijo okrajnemu glavarstvu. Postavno določilo pravi, da ni potrebno, da bi moralo tako posestvo ležati samo v eni občini. Pač pa mora biti zemljišče v nepretoranem skupnem kosu.

* Sladkor se podraži. Listi poročajo, da se bo s 1. februarjem 1916 podražil sladkor za 50 v do 1 K pri 100 kg.

Oddaja grozdih pečk v mariborskenem glavarstvu. Kakor izvemo, je mariborska kmetijska podružnica pooblaščena zbirati od posameznih občin mariborskogokrajnega glavarstva zbrane grozdne pečke in jih skupno poslati osrednji družbi za izdelovanje olja na Dunaju.

Oddaja žita do 10 januarja. Kakor izvemo oblasti zahtevajo, da se mora odvisno žito do 10. januarja oddati komisjonarjem vojno žitno pomenega zavoda. Po 10. januarju se bo odvisno žito odvzelo prisilnim potom in se plačalo 10% manj.

* Popisovanje zalog vina in sadjevca? Nekateri davkarje zahtevajo od občin, da jim naznanijo, koliko vina in sadjevca imajo v zalogi posestniki, ki so podvrženi osebno-dohodninskemu davku. V mnogih občinah pa so to uradno naročilo napačno razumeli in so kar po celi občini popisovali zaloge vina in sadjevca. Na uradnem mestu se nam je zagotovo, da popisovanja ali rekviriranja zalog vina in sadjevca ne bo. Torej je vsako razburjenje popolnoma nepotrebitno!

* Popisovanje zalog sena in slame. Cesarska namestnišija je odredila popisovanje zalog sena in slame po celi deželi. Občine dobijo posebne tiskovine, katere morajo izročiti posameznim posestnikom in lastnikom sena in slame. Posestniki morajo tiskovine sami izpolniti in naznani, koliko sena, otave ali pa slame so imeli dne 30. decembra 1915 v zalogi. Popisane pole morajo oddati občinskemu uradu, kateri jih vpošlje okrajnemu glavarstvu. Oblast hoče s tem popisovanjem izvedeti, koliko je še na deželi odvisnega sena, otave in slame.

Cene za koprive. Občinam se je naročilo, naj pri občanih poberejo nabранa koprivna stebla in naj ista odpošljajo vojaški oblasti. Cena znaša za 100 kg koprivnih stebel 1 K. — Koprive nadomestijo surovine, katere smo dosedaj dobivali iz tujine za izdelavo platna in raznih suknih izdelkov.

Dopisi.

* **Maribor.** Narednik 87. pešpolka Maksimilijan Završnik, doma iz Maribora, je bil odlikovan z malo in veliko srebrno hrabrostno kolajno.

Maribor. Od dne 30. decembra nadalje prodaja mariborska mestna občina tudi fižol v mestni prodajalni v Freihaus ulici. Dotične karte se dobre v pisarni na Stolnem trgu.

* **Kammica pri Mariboru.** Dne 2. jan. je umrla v 57. letu svoje starosti sopriga tukajšnjega posestnika in bivšega župana Bogomira Pečar, gospa Alojzija Pečar. Pokopana je bila v torek, dne 4. jan., na tukajšnjem pokopališču.

* **Sv. Bolfenk v Slov. gor.** Vojno poveljstvo na južnem bojišču je podelilo četovodju Konradu Muršecu radi hrabrosti pred sovražnikom veliko srebrno svečino I. vrste.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Anton Ješovnik, p. d. Kohečov, iz Iljove, že mesec in mesec ni več pisal. Ko je spomladi s 47. pešpolkom odrinil v Galicijo nad Ruse, je še parkrat pisal, da je živ in zdrav, potem pa je naenkrat izostala vsačka kartka, vsak glas o njem. Tudi tovariši, ki so se ranjeni vrnili, niso o njem vedeli nič povedati. Nekaj se je govorilo, da sta s sosedovim Kavčičevim, p. d. Golibašovim, plavajoč čez Dnjestre ali morda kako drugo reko, oba utonila, a gotovega se ni vedelo nič. Imeli smo ga že pač vsi za mrtvega in ga šteli med one 25, ki jih je dosedaj naša fara žrtvovala za cesarja in domovino, in jih več nazaj ne bo. Posebno stariši so žalovali za njim, ker je bil vedno priden in rad ubogal, pa rad prikel za vsako delo. Mislimo si zato lahko njihovo presenečenje in veselje, ko so pred par dnevi naenkrat iz svojega Tončka dobili pismo. Pisal je iz daljnega izhoda, iz Kazana na Ruskem. Piše pa sledi:

"Preljubi oče in mati! V začetku svojega pisma vas vse prav prisrčno pozdravim in vam želim vsem, kolikor je vas doma, ljubo zdravje, katero je za človeško življenje najboljše na svetu. Naznanim vam, da sem zdrav in da mi dobro gre tukaj. Jaz sem sedaj v službi pri kmetu že drugi mesec in mi tukaj dobro gre. On mi je kupil dve srajci in hlače, imam jesti in 5 gld, na mesec. Ker so njemu tudi vzeli tri sine, sem jaz sedaj pri njem. On ima tri konje in pa kravo, 10 svinj in 7 ovc in to jaz opravljam. Tukaj je že tudi sneg in je precej mrzlo. Ignac Veingerl vas tudi lepo pozdravi. Žejnem sva b'la skupaj 3 tedne, potem je on šel na delo in jaz tudi. Anton Žlaber tudi še živi. (O tem smo že poročali!) Prosim vas, če to pismo dobite, odpišite mi, kaj si še začnete doma. Zdaj nimate drugega doma kot stare može in ženske, ker so moški potrebnii. Odpišite mi, če ste še kaj zdravi ali ne." — Sledi tukaj cela vrsta pozdravov na sosedje, bofre in razne tetice in znance. — "Le lepo doma molite za nas, da se še enkrat zoret vidimo v Iljovi. Voščim vam vsem skupaj veselo novo leto, da b' ga zdravi obhajali in da tudi božične praznike zdravi in veseli obhajate. Jaz je že bom opravil, kak bode boljše za me . . . Tukaj jaz ne znam, kdaj je kaki praznik, drugače mi dobro gre. Sedaj sem tudi zdrav; ranjen sem bil v trebuhi in bil tri meseca v bolnišnici. Zdaj pa sem zdrav, da boljši ne bom nikoli . . .

* **Sv. Križ na Murskem polju.** Na Doberdobski planoti je v boju proti Italijanom dal svoje življene za domovino tudi vrl mladenič Franc Peršak iz Šalinec, ki je bil nekdaj gojenec č. gg. salezijancev na Rakovniku pri Ljubljani in v Radni, pozneje pa je vstopil v samostan oo. kartuzijancev v Pleterji na Kranjskem. Svetila Ti večna luč, dragi France! Plačilo čednosti Ti pri nebeskem Očetu ni izostalo.

* **Leskovec.** Č. župnik je dobil vojaške pozdrave iz bojnega polja na koroško-italijanski meji: "Že od začetka vojske nosimo častno vojaško suknjo štirje bratje: Karol, Anton, Ljudevit in Pavel Škalmelec. Dne 17. dec. 1915 sva se midva, Pavel in Ljudevit, po 17mesečni ločitvi srečno in zdravo sešla na koroško-italijanski meji. Ob tem radostnem srečanju se Vas spominjava in Vam želiva vesele božične praznike! Na veselo in skorajšnje svidenje, ko bo potlačen Italijan!" Naj Gospod milostno usliši srčno željo naših dobrih v hrabrih slovenskih junakov!

Galicija. Dne 10. decembra je umrla na Zavruhu vrla gospodinja Marija Potočnik p. d. Urbanka stara 67 let, dne 16. decembra pa na Hramšah Jera Pušnik, p. d. Matevžeka, stara 86 let. Zadnja je bila dolgo let slepa, pa je voljno prenašala svoje težave; ob ugodnem vremenu pa, dasiravno slepa, z samo palico v roki prešakala daljno pot v cerkev, odkoder se je vselej z novimi močmi za nadaljnje trpljenje vračala na dom! Svetila obema vrlima slovenskima gospodinjama večna luč.

Galicija. Tukaj smo imeli od 12. do 19. dec. 1915 sv. misijon ali duhovne vaje pod vodstvom č. gg. misjonarjev od sv. Jožefa nad Celjem, Kitak, Klančnik, Zorko. Župljani so se pridno in goreče udeleževali jednatih, obenem pa poludnih govorov č. gg. misjonarjev. Razdelilo se je do 2400 sv. obhajil. Ljudstvo je zajrmalo iz bogatega vira krščanskih resnic in milosti božje tolazbo in pogum v sedanjih težkih časih, polnih bridkosti in nadlog. Zato je v teh srečnih dnevih duhovnega veselja prihitelo tudi veliko število sosedov k nam: od sv.

Martina v Rožni dolini, iz Lopate, Gornje Ponkve, Dobrne in dr. Bog naj povrne č. gg. misjonarjem njih obili trud vsem udeležencem pa daj milost prinašati obilne sadove duhovnih vaj!

* **Celje.** Vsled ran, zadobljenih na bojiščih, so umrle v tukajšnjih vojaških bolnišnicah sledče vojaške osebe: pešca Istvan Kongo in Janez Koch.

Vransko. Saper Ivan Pavel piše z južnega bojišča, da dokler bodo naši hrabri slovenski polki takoj junaško stražili meje naše domovine, Lah ne bo hodil po Sloveniji. Poleg gorej imenovanega se nahajata na isti postojanki tudi Ivan Glazer iz Ptuja in Ivan Petkovšek.

* **Slovenjgradič.** Za zasluge za avstrijski Rudči križ je bil odlikovan s častnim znakom II. razreda z vojnim okrasom vodja tukajšnjega okrajnega glavarstva, baron dr. Neugebauer.

* **Pameč pri Slovenjgradiču.** V decembru minulega leta smo položili k večnemu počitku 8letnega starčka Pavla Visočnika. Kot grenadir je svojčas služil na Italijanskem. Poznal je še grofa Radeckega in videl papeža Pija IX. Prijazni starček je kaj rad pripovedoval o svojih doživljajih na Italijanskem. A poleg njega pa počiva 13letna pridna učenka Mar. Rednjak. Tako smrt nič ne izbira.

Zadnja poročila došla v sredo, 5. januarja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglaša:

Dunaj, 4. januarja.

Rusko bojišče.

Bitka v izhodni Galiciji traja še dalje. Sovražnik je nadaljeval včeraj, dne 3. jan., z velikimi silami svoje poskuse, da bi predrl pri Toporovcu ob besarabski meji. Njegov neuspeh je bil isti, kakor v poprejšnjih dneh. Ruski napadi so bili povsod odbiti, deloma v dolgo trajajočem bojnem metežu. Posebno srditi so bili boji proti možu v razstreljenih jarkih pri legarski hiši izhodno od kraja Rarance, kjer se je zlasti vnovič odlikoval varazdinski pešpolk štev. 16.

Istotako, kakor ob besarabski bojni črti, so se izjavili napadi, katere je napravil sovražnik severno-izhodno od Okneter napadi na mostno-nasipino pri kraju Učičko. Izjavili so se vsi z veliko vstrajnostjo podvzeti ruski poskusi udreti v naše strelske jarke na prostori severno-izhodno od Bučaca. Izgube sovražnikov so skrajno velike. Na 10 km širokem ozemlju smo našeli pred našo bojno črto 2300 ruskih mrljic. Posamezni ruski bataljoni, ki so šli v boj stisoč m oži, so se po lastnih poročilih vrnili s 130 m oži.

Število v zadnjih dneh severno-izhodno od Bučaca ujetih Rusov znača več kakor — 800 mož.

Ob gornjem toku reke Icke so čete armadne skupine generala Böhm-Ermolija sestrelle ruskim zrakoplovom. Posadka, in sicer dva častnika, je bila ujeta.

Italijansko bojišče.

V južnih Tirolah in na dolomitski bojni črti so se zopet vršili artilerijski boji. Naši zrakoplovi so metali na sovražnikovo skladilšče bombe. Kraj Našborjet je bil spet obstreljen s težkimi topovi.

Tudi v boyški kotlini in v Krnskem ozemlju se je italijanska artillerija gibala. Severno od kraja Dolje so naše čete včeraj zjutraj (dne 3. januarja) zavzeli sovražni okop, za katerega se je dosedaj vršil trdovraten boj. Trije italijanski protinapadili so bili odbiti.

Na Doberdobski gorski planoti pride vsak dan na posamezgi delih bojne črte do bojev z granatami in metalci min.

Srbsko bojišče.

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hofer, podmaršal.

Listnica uredništva.

Alojz Š... Ako se pravilno ne podpišete in ne naredite polnega imena padlega, dopisa ne moremo priobčiti.

Listnica upravnosti.

"Dobra kuharica" Kozje: Ako ne pošljete naslova in natančnega besedila za izsvet, ne moremo priobčiti.

7000 izredno močnih drevestih trt cepljenia na Riparia Portal's in Göhe, silvanec, beli burgundec, rizling, Lipon in truta, prodaja kjer potrebuje prostora, pri vrsto po 8 v drago pa po 6 vin. komad. Kdor želi močen tri, naj takoj naroči, izkopalne se bode trije kadar se odpodijo. Janez Pignar, posetnik v Zagorci pošta Juršinci.

Nazaj, da imam več tisoč vkorinjenjenih šmaric napredaj in sicer komad po 4 vinarije. Oglej si se pri Francu Obraču, Lalončiču, Sv. Tomaz pri Ormožu 5

Službo cerkvenika in organista želi spremem izv. krovje. Priporočilo do čast. kn. Šk. župnega urada v St. Lovrencu nad M. Nastopil takoj ali pozneje. Naslov pove upravnalstvo pod "Zvest složbenik št. 8."

Mesto vinčarja išče mož oženjen brez otrok, vojaške prosti, ki se razume pri vinogradu in žirini Ponuša: Janez Bele, Krščevina 183 Maribor.

Med (št.), ajdov ima na prodaj Forjan 8 stan, delobar v kraju Szabotrat, Harslje, p. Belatičice, Ogrsko

Krojaški pomočnik za mešano delo in dva učna s. ki sta se že učila, se takoj sprejmejo pri Gašper Krebel, krojaški majster v Slovenskem gradišču.

Kupim male posetivo v bližini ceste od Ljutomerja do Radgona, indi na samotem kraju. Kdor ima takj tacega napredaj, naj ponudi Mihaila Koritiku v Dolenju vasi na Kranjskem.

Kupim
do 100 vagonov kostanjevega lisa (žlahtnega kostanja) po 850 do 400 krom na vagon 10.000 kg postavljen na blizu postajo. Ponudbe na naslov: R. Starovainik, Konjice Stajersko.

Učenec močen zdrav iz poštene hiši s primerno šolko izobrazbo se sprejme v trgovino in mešanicu blagom Franc Serlenc v Ljutomeru.

Zanesljiv mož-vdovec (žena je hčerka ste ma umrl, sina pa že od začetka vojske pogreba) želi sprejeti kako pošteno lažjo službo hišnika sli kaj takega. Bil je dolga leta viničar v mariborski okolici. Del bi v kato župničče, ali in kaki vdovi. Naslov pove upravnalstvo pod naslovom "Zvest mož 1916".

2 hiši za vsako obrt in upokojene primecene, so napredaj. Več se izve pri lastniku J. Šramu v Dobertej vasi pošta Sv. Peter v Šav. dol. 769

Ovlastne sežitje tris prodaja po 10 vin. komad Antona Slodnjak ter na pošta: Juršinci pri Ptaju.

Okrogel orashev les kupuje po najvišji ceni od 1 vagona naprej in tudi v manjši množini, kjer je mogoče, da se ga v enem kraju več napravi. P. Angel, Ljubljana Hradec v. 46. Pisemno ponudbe na navedeno množino del.

Preda se novodobna krava, (tele se že odstavilo), v Hoči pri J. Lobniku.

Organist in krejač, neženjeni išče mestna. Franc Žemlič v Graden Glockenspielplatz 6 b. H. Wratschko.

Učenec
iz poštene hiše, zdrav in močan se sprejme za takojšnji vstop v trgovini mešanega blaga Josip Tušek, Sv. Anton v Slov. gor. 737

RUDOLF PEVEC trgovec v Mozirju kupi več vagonov krompirja ter jabolk, vsako množino masla, suhih gob. Cene po dogovoru. 743

Dobroidoča trgovina v Št. Ilju v Slov. gor. se da s 1. januarjem 1916 poštenemu trgovcu ali trgovki v najem. Pogoji izredno ugodni. Več se izve pri načelniku Posojilnice vlc. g. župniku Evaldu Vračku, ali pri župnu g. Thalerju.

735

Zahvaljajte

gratis in frakcijski glavnem omrežju in 4000 milijami za zlatnine in srebrine, godbožički, jekleniki, menzilki, gospodarski in tolusti predmeti, orozja ite. Fra tovarna in Kranj Konrad, ckr. dvorni dobavitelj v Mostu (Brus) št. 360 (Češko). Nikolajevna Roskopf-ure K 8:20, 4:20, 5:20, srebrne ure K 8:40, miklaške budilice K 2:20, črnjene budilice s spončkom 4 K. - Pošilja se posnetje. Noben risiko. - Zamoljava se dovoljena ali denar nazaj. I-54.

Lepa še skoro nova hiša ob državni cesti Trst-Dunaj, zidana, z opere krite, studenec in lep vrt, rodotovna in solčna njiva in travnik s sadnim drevjem (več oroval), pravno za rokodelca, obrtnika ali penzionista, se proda. Cena 13.000 kron. Rabbi se le do 6000 K, ostalo lahko ostane. Hiša je v prometnem kraju, pet minut od farne cerkve; do ene železniške postaje 20 minut do druge pol ure. Pismena vprašanja pod "Državna cesta" pod št. 689. na upravnosti.

Zidarji

za stalno in zimsko delo se sprejmejo za vojaške stavbe v Ljubljani. Sprejmejo se tudi

tesarji

za stalno delo. Za potovanje so potrebni uradno izdani potni listi. Stavbenik Julij Glaser, Maribor, Mellinghof. — Kupi se tudi vsaka množina stavbenega in rezanega dela po najboljih cenah.

Učenec močen zdrav iz poštene hiše s primerno šolko izobrazbo se sprejme v trgovino in mešanicu blagom Franc Serlenc v Ljutomeru.

Rudolf Pevec trgovec v Mozirju sprejme takoj 2 učenca vešča slovenskega in nemškega jezika, ki sta v pisavi dobra, iz boljše hiše. Pri predstavi s spričevali se pove pogoje.

739

!KAVA!

50% cenejša:

Ameriška štedilna kava, velenaromačna, izdatna in štedilna 5 kg poskusna vrča 12 K franko po povzetju. Pol kilogram velenarima najnajšejši čaj K 2:40, 50 komadov različnih lepih pohladnic 1 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tissabogda 496, Ogrsko.

738

Velenar se novodobna krava, (tele se že odstavilo), v Hoči pri J. Lobniku.

740

Organist in krejač, neženjeni išče mestna. Franc Žemlič v Graden Glockenspielplatz 6 b. H. Wratschko.

738

Učenec

iz poštene hiše, zdrav in močan se sprejme za takojšnji vstop v trgovini mešanega blaga Josip Tušek, Sv. Anton v Slov. gor. 737

Kupim lepo otreno predivo po visoki ceni. Uzorec sprejmem po 5 kg paket po pošti samo franko. Florijan Kučančič Št. Jurij ob Šč. železnici.

587

Dobroidoča trgovina

v Št. Ilju v Slov. gor. se da s 1. januarjem 1916 poštenemu trgovcu ali trgovki v najem. Pogoji izredno ugodni. Več se izve pri načelniku Posojilnice vlc. g. župniku Evaldu Vračku, ali pri župnu g. Thalerju.

735

„ADOL“

alpski zeliščni liniment.

Najboljše, bolicino utehujoče sredstvo za vrihanje.

Mestna lekarna „pri c. k. orlu“

Friderik Prull,

lekarnar v Mariboru, Glavni trg, zraven rotevža

483

Loterijske številke.

Trst, dne 29. decembra 1915: 38 44 89 17 39
Dunaj, dne 31. decembra 1915: 70 27 89 28 18

Opravilna številka: E 2265/15-8

Dražbeni oklic in poziv k napovedbi.

Dne 29. januarja 1916 predp. ob 10. uri bo pri tem sodišču, v izbi št. 27 na podstavi s skledom pogojev dražba sledčih nepremičnin: zemljiška knjiga vl. št. 317 Račje tovarna s parno silo in okrožno pečjo za izdelovanje opeke, in drugih gliniskih izdelkov, sušilnice za opeko, poslopje s stanovanji za delavce, njive in travniki, ki se izkorističajo na ta način, da se tam izkopljne ilovca, ter vse za obrat tovarne potrebne pritikline kakor orodje, stroji, lokomobil s 70 FP i.t.d. v obsegu skupaj 37835 m²; zemljiška knjiga vl. št. 489 Račje parcele št. 273/42 pašnik v obsegu 11657 m²; zemljiška knjiga vl. št. 538 Račje parcela št. 273/41 pašnik, v obsegu 11160 m²; zemljiška knjiga vl. št. 184 Morje parcela št. 635/4 njiva in št. 635/5 pašnik v obsegu skupaj 724 m²; cenilna vrednost vseh posestev skupaj s pritiklinami: 207365 K—, najmanjši ponudek 104000 K— vadij: 20740 K—.

Navedene neprimičnine tvorijo nedeljivo ento in se bodo skupaj združbale.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje.
C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.
dne 22. decembra 1915.

767

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vsek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje veletrgovina.

Preči

NALEZLJNOSTI

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, ne kar akleratika, špiške, osprnice, kolera, legar v večji meri pojavijo. Zato se naj rabiti povsod, kjer se tako bolezni pojavljajo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na poselje. Po prizkusu je v sedanosti najboljše razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liechtenstein, Prosekader, Wenzel, Vize, Pfeiffer, Hartung, Perlik itd.

LYSOFORM

Hi je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v različnih kartonih in drožerji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) na 100 ml. Nevega Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vseh zdravnikov rabiti za razkuževanje v bolniški postelji, za kreveti, na steklenici, za antiseptično obvezo in za trigacijo.

Lysoform-salnica je fina, načahnino milo za toaleto, ki vsebuje edistočal Lysoforma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabiti tudi pri najobutljivejši koži, kakor tudi za očete in živino. Omo naredi koko melko in proči in nareja jaka razmatren duh. Zadostuje le en poskus in vi boste vedno videli, da to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti se lahko tudi pri nahoda v grlu, pri hriču, pri kačarju, na grgiljanje po zdravniških predpisih. Na hrič voda sadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane skoraj 1 K 60 v ter se dobi v vsaki lekarni in drožerji. Zanimivo je, da je to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je preči ekonomično, ker en kos se dolgo daje zadostuje. Končati se ne 1 K 20 vinarjev.

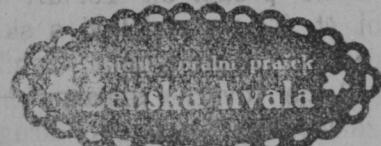
"Pfeffermuz-Lysoforma" je dobre učinkovita, antiseptična voda, ki slab duh iz ust takoj in getovo pradelja, zato v vseh izhrani. Rabiti

Schicht-Perilo — Bojno-Perilo.

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralim praškom „Ženska hvala“. Peri tedaj daljše kakor običajno. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamka „Jelen“ — še je potrebno da se najlepše perilo dobi.

Priščedjuje posel, čas, denar in milo.

Dobiva se povsod!

Dobiva se povsod!

Onimol je najboljše sredstvo za čiščenje rok, v kuhirji in v hiši.

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptuju se najbolj priporoča.

Srečno novo leto

vsem svojim cenjenim odjemalcem! Za obilen poset moje trgovine se nadalje priporočam. Potrudila se bom vstreči cenj. odjemalcem z veliko dobrim blagom, po nizkih cenah.

Marija Kotuvan,

trgovina z manufakturnim blagom v Ljutomeru.

Naložite

in to nemudoma storne

avstrijskega Rudečega kriza

oko nadimo poštarske bazilike

obrni ost 3% zemlj. sreč iz l. 1880

100 urost 4% ogrske hip. sreč iz l. 1884

12 žrebanj vsako leto, slavn. dobitki 680.000 K.

dobite igralno pravice do dobitkov ene turske
srečke v zdruku do

4.000 frankov popolnemu sezoni.

Pojasnila in igralni začrt pošljte brezplačno

Sprekrovno zastorstvo 15. Ljubljana.

140

26

Zahvala.

Potrtega srca naznajamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem, da
je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma brat

Janko Kloar

pade dne 10. novembra 1915 na južno-
zapadnem bojišču v 20. letu svojega
življenja za cesarja n očetnjavo.

2 Žalujoči starši in brata.

Oljnate in petrolejne sode kupuje po najvišjih cenah

tovarna za olje M. Elf r.

Dunaj XI, Simmeringerlände 86, (Siebente Haide-
querstrasse) Telefon 99.368.

Pozor!

Šartleva moka

Samo približno še 50.000 zavitkov imam v za-
logi. Približno za tri tedne. Kakor gotovo že znano,
samо 1 zavitek rabite za 1 šartljene, da porabite
kaj sladkorja, kvasa itd. Cena še zmirom samo
K 130 za zavitek. Pojasnila na razpolago. Na na-
ročilo izpod 3 zavitkov se ne ozira. Toraj kdor ho e,
da ne zamudi naj naroči takoj pri razpošiljalnici
šartleve moke pri tvrdki

Ivan Urek.

Borovje Korosko.

26

Nadaljna omejitev oddaje piva.

Z našim razglasom z dne 8. oktobra 1915 omenjena omejitev avstrijskega izdelovanja piva je imela nasledek: zmanjšanje oddaje piva. Množine ječmena in slada, ki jih je vojno-žitno-prometni zavod obljudil oziroma nakazal industriji za varenje piva, so se le deloma doble. Avstrijska pivovarnarska industrija je dobila le nekoliko več kot eno četrtino potrebnih surovin.

Radi tega je **nadaljna bistvena omejitev oddaje piva neizogibna**, posebno ker ima alpska pivovarnarska industrija nalogu, da zadosti kolikor le mogoče naročilom na pivo za naše čete na fronti.

Radi tega prosimo, da vzame občinstvo na znanje, da se mora oddaja piva zopet znatno omejiti.

Gradec, 31 decembra 1915

Obrambna Zveza alpskih pivovarn.